

Schoolplan

DE VRIJE SCHOOL
ZAANSTREEK

2023-2027

Inhoudsopgave

1. De school en haar omgeving	3
1.1 Wie zijn wij?	3
1.2 De omgeving	3
1.3 Ontwikkelingen	4
1.4 Kwaliteit: tussenopbrengsten, eindopbrengsten	4
2. Uitgangspunten en beleid van het bestuur	5
2.1 'De bedoeling'	5
2.2 Kwaliteitseisen	5
2.3 Toezicht op de kwaliteit	5
2.4 Strategisch beleid	5
2.5 Personeelsbeleid Ithaka-Vrije School Zaanstreek	6
3. Ons onderwijskundig beleid	8
3.1 Missie, visie en kernwaarden van onze school	8
3.2 De uitgangspunten van ons onderwijs	8
3.3 De inhoud van ons onderwijs	8
3.4 Onderwijstijd	11
3.5 Pedagogisch-didactisch klimaat	12
3.6 Sociale, fysieke en psychische veiligheid	13
3.7 Ontwikkeling volgen van leerlingen	14
3.8 (Extra) ondersteuning	14
4. Onderwijskwaliteit bewaken en verbeteren	16
5. Analyse op basis van de interne audit	17
6. Ambities en hoofdlijnen meerjarenplanning	20
Overzicht van documenten	27

Vaststellingsdocument

Namens het bestuur van de school:

Marin van Wijnen

Directeur school

Inger Andersson

Voorzitter medezeggenschapsraad

Geert van 't Land

1. De school en haar omgeving

1.1 Wie zijn wij?

Vrije School Zaanstreek is opgericht in 1978 vanuit een ouderinitiatief. In de jaren daarvoor was er al een levendige werkgroep van ouders die actief was rondom vrije schoolonderwijs. Zo organiseerden deze ouders onder meer jaarfeesten en lezingen over antroposofie en de vrijeschoolpedagogie.

Vrije School Zaanstreek startte met slechts één kleuterklas in de wijk Poelenburg. De lagere school begon twee jaar later en kreeg overheidssubsidie. Vanaf de start is de lagere school viermaal verhuisd. Twee keer moesten wij het gebouw delen met een andere school. Sinds het schooljaar 1983-1984 is de lagere school gehuisvest in het huidige gebouw aan de Galjoenstraat 111B. De kleuterschool is vanaf de zomer van 2003 ondergebracht in ditzelfde gebouw.

In het schooljaar 1987-1988 is Stichting peuterspeelzaal 'Windekind' in het gebouw van Vrije School Zaanstreek van start gegaan. Per januari 2016 is Windekind overgenomen door De Vlinderboom. De Vlinderboom biedt ook de naschoolse opvang in ons schoolgebouw.

De toename van het aantal ouders dat kiest voor het vrijeschoolonderwijs de laatste decennia een landelijke tendens. De Vrije School Zaanstreek is vanaf 2010 gestaag gestegen van 159 leerlingen naar ruim 220 leerlingen in 2023.

Ons klassengemiddelde ligt tussen de 25 en 28 leerlingen. Voor alle klassen geldt momenteel een leerlingenslop en zijn er wachtlijsten opgesteld. We hebben een protocol met betrekking tot de aanmeldingen op onze school. Deze is op de website te lezen.

Stichting Ithaka streeft naar 'enkel stroomse scholen': eenmaal klas 1 t/m 6 en drie kleuterklassen, totaal negen klassen met 200 tot 250 leerlingen. De Vrije School Zaanstreek is een enkel stroomse school met bovengenoemde indeling.

1.2 De omgeving

De Vrije School Zaanstreek is gelegen aan de rand van het Darwinpark in de wijk Peldersveld. De school vervult zowel een buurt- als een regiofunctie. De leerlingen die naar onze school komen vormen een mix tussen kinderen uit de wijk en kinderen die van verder wegekomen. Met name in de laatste groep hebben ouders vaak bewust gekozen voor vrijeschoolonderwijs. Het merendeel van de leerlingen is woonachtig in Zaandam of de directe omgeving: de Zaanstreek.

De schoolweging van Vrije School Zaanstreek is relatief laag. De schoolweging is een maat die de inspectie van het onderwijs hanteert om de leerlingpopulatie te wegen. Het CBS berekent de schoolweging op basis van gezinskenmerken. Een lage schoolweging betekent dat de ouders van Vrije School Zaanstreek gemiddeld een hoog opleidingsniveau hebben, veelal in Nederland zijn geboren en meestal niet in de schuldsanering zitten. De verwachting is dat onze klas 6 leerlingen gemiddeld genomen vaardiger zijn in taal en rekenen als ze naar het VO gaan dan leerlingen van een school met een hoge weging. Ondanks onze lage schoolweging neemt het aantal leerlingen met een niet-Nederlandse achtergrond wel toe. Ook het aantal eenoudergezinnen of gezinnen met andere uitdagingen binnen de opvoedsituatie neemt toe. Dit betekent dat er ondanks de lage schoolweging binnen onze leerlingpopulatie allerlei vraagstukken voorkomen op zowel cognitief als sociaal emotioneel gebied. Het team streeft ernaar om voldoende eindtoetsresultaten te behalen, maar daarnaast vooral een brede ontwikkeling van kinderen voor ogen hebben en dus ook doelen ambiëren op andere ontwikkelgebieden.

De Vrije School Zaanstreek maakt deel uit van het samenwerkingsverband Primair Onderwijs Zaanstreek. Binnen dit samenwerkingsverband hebben wij ons aangesloten bij ZaanPrimair met een eigen onderwijsdienstencentrum. Vanuit ZaanPrimair wordt een deel van de gelden die bestemd zijn voor Passend Onderwijs besteed bij dit onderwijsdienstencentrum. Daarnaast hebben wij vanuit ZaanPrimair een schoolondersteuner, die ons vanaf de zijlijn bijstaat in het realiseren van het ondersteunen van kinderen met bijzondere ontwikkelingsvraagstukken.

Verder maken wij gebruik van het aanbod van de Begeleidingsdienst Vrije Scholen (BVS). Zij bieden ondersteuning bij verschillende onderwijsthema's.

Er is een vanzelfsprekende verbintenis met de GGD en het Jeugdteam in Zaandam. Daarnaast maken wij facultatief gebruik van het aanbod van het Natuur- en milieueducatiecentrum Zaandam en Fluxus, het creativiteitscentrum van Zaandam.

1.3 Ontwikkelingen

Het schoolgebouw van Vrije School Zaanstreek dateert uit 1970. Het is toe aan renovatie en/of nieuwbouw. De gesprekken met gemeente Zaanstad zijn gaande. Naar verwachting zullen plannen hieromtrent pas aan het eind van dit decennium uitgevoerd worden. In de tussentijd wordt het huidige gebouw zo goed mogelijk bijgehouden en geprofileerd middels gedegen schilderwerk binnen en buiten, vervanging van vloeren en onderhoud aan ramen en deuren. Ondanks dat het gebouw op leeftijd is, ervaren we onze school als een fijne locatie met ruime en lichte lokalen en een open vrijeschool uitstraling.

1.4 Kwaliteit: tussenopbrengsten, eindopbrengsten

Onze school werkt handelingsgericht en cyclisch. We monitoren zowel op de tussen als de eindopbrengsten. Naar aanleiding van de Cito-toetsen in januari en juni maakt de IB-er een schoolanalyse om te monitoren hoe we ervoor staan en om te kijken wat nodig is om de leeropbrengsten te borgen en/of te verbeteren. Dit wordt gedeeld met het team als geheel om er in gezamenlijkheid van te leren. Vervolgens worden de toetsen verwerkt in de Pedagogisch Didactische Groepsoverzichten (PDGO's) geëvalueerd, er zijn groepsbesprekingen en de nieuwe plannen worden opgesteld.

Ook de IEP eindtoets wordt volgens een vast (verbeter)plan voorbereid en (Ithaka breed) geanalyseerd.

- Link naar de IEP resultaten van 2022: [Schoolrapport.pdf](#)
- Link naar de IEP resultaten van 2021: [Schoolrapport.pdf](#)

2. Uitgangspunten en beleid van het bestuur

2.1 'De bedoeling'

Ithaka staat voor wereldgericht vrijeschoolonderwijs waar kinderen geïnspireerd raken en zich volwaardig ontwikkelen opdat zij zorg willen gaan dragen voor de wereld. Samen kiezen we richting en ontwikkelen we kennis en kwaliteit in onze scholen.

2.2 Kwaliteitseisen

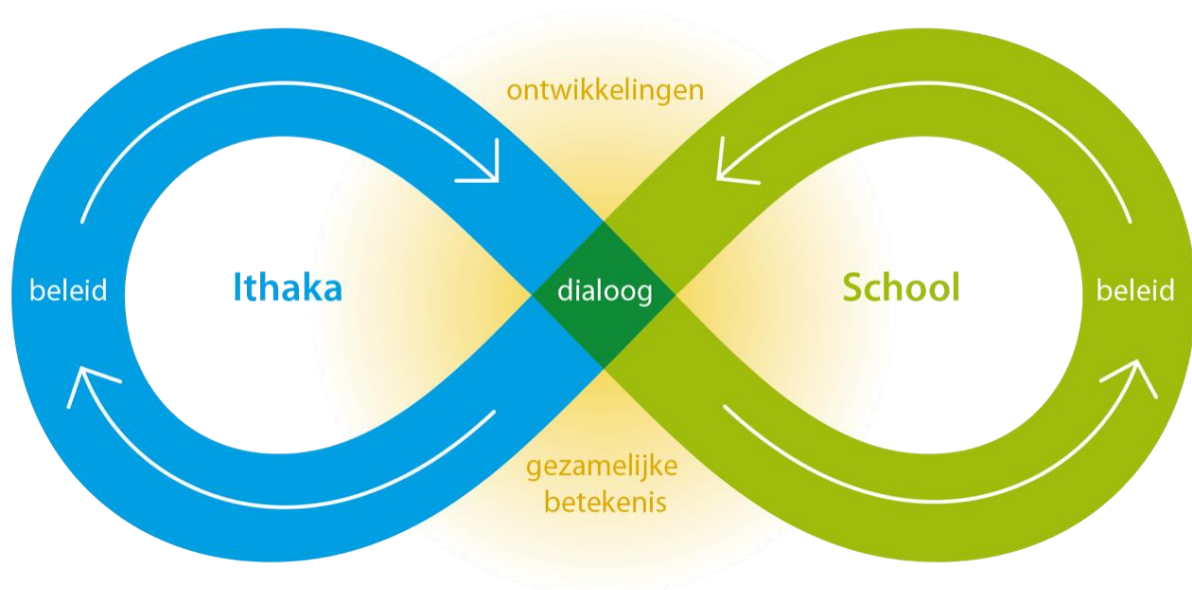
De Ithaka scholen willen vrijeschoolonderwijs geven zoals beschreven in de [Ithaka visie op goed onderwijs](#). Deze visie is uitgewerkt in het [Ithaka kwaliteitskader](#) om duidelijk te maken wat er verwacht wordt van de vakmensen in de school, met een [Ithaka kijkwijzer](#) voor het pedagogisch-didactisch handelen van leerkrachten in de klas.

2.3 Toezicht op de kwaliteit

Het bestuur bewaakt de gewenste onderwijskwaliteit met de jaarlijkse [kwaliteitscyclus](#), waarin onder andere kwaliteitsgesprekken met elke school opgenomen zijn over het onderwijskundig beleid en de onderwijsresultaten en ook kwaliteitsonderzoeken gepland staan op scholen.

2.4 Strategisch beleid

Ithaka werkt doelgericht aan voortdurende verbetering van het onderwijs. Het [\[link Koersplan 2023-2027\]](#) helpt bestuur en scholen richting te geven aan de onderwijsverbeteringen voor deze vier jaar. De opdracht die uit het koersplan voortvloeit voor de scholen is te werken aan de Ithaka ambities. Iedere school geeft in het schoolplan op eigen wijze invulling aan de gezamenlijke Ithaka koers, passend bij de schoolontwikkeling.

De lemniscaat laat zien dat het koersplan de kaders geeft voor de schoolplannen. Tegelijkertijd geven de ontwikkelingen op de scholen richting aan het koersplan.

Ithaka ambities

Ambitie 1: Ontwikkelcultuur

Werken aan een cultuur van ontwikkelen. Werken aan een open hart, werken aan een open mind (openheid, creativiteit, geest van de kunstenaar), aandacht voor medewerkers (juiste mensen op de juiste plek, vitaliteit, diversiteit, specialisaties).

Ambitie 2: Wereldgericht

Ithaka wil wereldgericht denken en werken, gebaseerd op de vraag 'Is wat ik wens wenselijk, voor mijzelf, de ander en de wereld?' (Biesta, 2017). Dit geldt voor ons onderwijzen en voor onze opvattingen over duurzaamheid, wederkerigheid, diversiteit & inclusie, digitale wijsheid.

Ambitie 3: Goed vrijeschoolonderwijs

Goed vrijeschoolonderwijs heeft een rijk vrijeschoolcurriculum en voldoet evident aan de wettelijke basiskwaliteit, zie de [Ithaka visie op goed onderwijs](#).

Ambitie 4: Een vitaal fundament

Groei financiële positie en versterken bedrijfsvoering met behoud van onderwijskwaliteit.

2.5 Personeelsbeleid Ithaka-Vrije School Zaanstreek

De Vrije School Zaanstreek volgt het Ithaka personeelsbeleid.

De kwaliteit van ons vrijeschoolonderwijs wordt gemaakt door mensen. Leerkrachten, onderwijsondersteuners, remedial teachers, directeuren, intern begeleiders, conciërges, administratiekrachten ... alle medewerkers bij Ithaka zorgen samen voor goed vrijeschoolonderwijs. En dus zorgt Ithaka voor haar medewerkers. Met personeelsbeleid dat onze mensen helpt hun eigen kracht en kwaliteit in te zetten voor goed vrijeschoolonderwijs op onze scholen.

Het personeelsbeleid van Ithaka draagt bij aan de doelen van Ithaka als organisatie en aan die van de scholen. Het omvat de onderdelen werving & selectie, ontwikkeling, formatieplanning, vitaliteit en arbeidsvoorwaarden. Deze beleidsonderdelen worden op elkaar afgestemd. Onze antroposofische mensvisie is de basis voor het beleid, waarbij overheidswetgeving en de collectieve arbeidsovereenkomst voor het primair onderwijs (CAO PO) worden nageleefd.

Werving & selectie

Het groeiende probleem van het lerarentekort (en ook het tekort aan directeuren en ondersteuners) maakt het werven en behouden van bekwame onderwijsmedewerkers moeilijk. We proberen nieuwe medewerkers aan te trekken door, zoals gebruikelijk, vacatures via diverse kanalen openbaar te maken. We organiseren ook jaarlijks kennismakingsbijeenkomsten voor geïnteresseerde, mogelijk toekomstige leerkrachten en onderwijsondersteuners. Daarnaast zijn studenten van harte welkom om stage te lopen. En we leiden zelf ook (nieuwe) medewerkers op die de ambitie hebben voor een bepaalde functie maar daarvoor nog niet bekwaam zijn. Zo kunnen we (op langere termijn) een vacature invullen en geven we medewerkers tegelijkertijd de kans zich professioneel te ontwikkelen. Voorbeelden zijn:

- het Ithaka werk-leertraject: in vier jaar volgen medewerkers de deeltijd PABO en werken daarnaast op een van onze scholen, de eerste twee jaar als ondersteuner en daarna als leerkracht;
- het zij-instroomtraject: na een geschiktheidsonderzoek start de medewerker soms direct als leerkracht in een eigen klas en volgt in twee jaar de zij-instroom opleiding. Zij-instromers krijgen ook de mogelijkheid om geleidelijk het vak te leren door eerst bij een ervaren leerkracht in de klas te werken;
- instroom uit het reguliere onderwijs: in de tweejarige cursus vrijeschoolpedagogiek worden leerkrachten weggwijs gemaakt in het vrijeschoolonderwijs;
- Ithaka medewerkers die een opleiding tot intern begeleider of schoolleider volgen.

‘Wereldgericht’ is een van de ambities in het Ithaka Koersplan 2023-2027 met onder andere als doel dat Ithaka scholen toegankelijk en aantrekkelijk zijn voor een diverse populatie van leerlingen en medewerkers. Dit betekent dat we bij het werven en selecteren ook oog willen hebben voor allerlei verschillende kandidaten met uiteenlopende achtergronden. Door de krappe arbeidsmarkt is de mogelijkheid om te kiezen uit diverse sollicitanten jammer genoeg beperkt. Een passend persoon vinden die aan de gewenste kwaliteitseisen voldoet, is leidend bij het aannemen van nieuwe medewerkers.

Ontwikkeling

Met ons personeelsbeleid willen wij bereiken dat medewerkers zich professioneel en persoonlijk ontwikkelen. Professionele ontwikkeling is belangrijk voor de schoolontwikkeling en tegelijk geven de ontwikkelingen op de scholen medewerkers ook kansen om zichzelf te ontwikkelen. Dit kan door de eerder genoemde ontwikkeltrajecten, door uit te groeien tot specialist in een vakgebied, door een cursus of intervisie bij de Ithaka academie (vormen van formeel leren) of op een andere manier zoals samenwerking, collegiale visitatie, netwerken, coaching of mentoring (informeel leren). Via de gesprekken met de leidinggevende wordt vorm gegeven aan de professionalisering. Dit staat beschreven in het beleid kwaliteit van de medewerker, waarin de gesprekkencyclus genoemd wordt.

In elk geval starten nieuwe medewerkers met een Ithaka-introductiedag. Voor startende leerkrachten, startende directeurs en leerkrachten met specifieke leerpunten is er een team van Ithaka-coaches die hen begeleiden in hun ontwikkeling. Op iedere school wordt teamscholing georganiseerd op schoolbrede thema's om als team te leren en te ontwikkelen, met als doel om goed vrijeschoolonderwijs te verzorgen.

Formatieplanning

Ieder jaar wordt zowel op stichtingsniveau als op schoolniveau een formatieplan gemaakt voor het komende schooljaar met een vooruitblik op de komende jaren. In het formatieplan staat beschreven hoe het gegeven budget gebruikt wordt om de teambezetting in te vullen. Ook wordt voor de langere termijn gekeken wat mogelijkheden zijn en waar de behoefte aan wijzigingen ligt. Mobiliteit met het oog op ontwikkeling wordt gestimuleerd. Het kan voorkomen dat een school moet krimpen, er is beleid op welke wijze dat moet gebeuren. Bij het opstellen van dit plan is het leerlingenaantal van Ithaka groeiend waardoor krimp niet aan de orde is.

Vitaliteit

Het Ithaka beleid is gericht op vitaliteit en eigen verantwoordelijkheid voor de vitaliteit en daarmee op duurzame inzetbaarheid. Dit beleid willen we doorontwikkelen. Vanaf schooljaar 23-24 is vitaliteitscoaching mogelijk. Ithaka werkt samen met een zelfstandige bedrijfsarts waarbij medewerkers preventief een consult kunnen aanvragen. Ook begeleidt de bedrijfsarts medewerkers die door gezondheidsklachten niet (volledig) kunnen werken. In deze schoolplanperiode zullen risico's voor de gezondheid van medewerkers weer in kaart worden gebracht met de risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E). Zo kunnen we een plan van aanpak maken om gezondheidsklachten proberen te voorkomen.

Arbeidsvoorwaarden

Het primair onderwijs kent een eigen CAO, die ook bij Ithaka van toepassing is. Naast deze cao kent Ithaka een regeling voor het woon-werk verkeer waarbij duurzaamheid een belangrijke pijler is voor

de keuzes die hierin gemaakt zijn. Ook heeft Ithaka een beloningsbeleid waarin bepaalde aspecten uit de cao nader zijn uitgewerkt.

3. Ons onderwijskundig beleid

3.1 Missie, visie en kernwaarden van onze school

Missie van de Vrije School Zaanstreek: 'Leren leven door levend leren'

Op de Vrije School Zaanstreek leggen we met de leerlingen een brede basis voor de rest van hun leven. Voor hun leerontwikkeling spreken we zowel het hoofd, het hart als de handen aan waarmee ze optimaal kunnen groeien in het denken, het voelen en het handelen/willen.

Visie van de Vrije School Zaanstreek: 'Wereldgericht onderwijs met hoofd, hart en handen'

De Vrije School Zaanstreek stelt zich ten doel wereldgericht vrijeschoolonderwijs aan te bieden, waar kinderen geïnspireerd raken en zich volwaardig ontwikkelen opdat zij zorg willen gaan dragen voor de wereld. De school draagt daarnaast bij om het unieke van ieder kind naar boven te halen. Op deze manier wordt het kind geholpen zelf een weg te vinden in het leven en in oprechte verbinding met de wereld om zich heen. Onderwijs en opvoeding gaan daarbij hand in hand. We willen het kind een zo veelzijdig mogelijke leeromgeving bieden waarmee zowel het hoofd, het hart als de handen worden aangesproken, zodat het kind de kans krijgt zich optimaal te ontplooien.

3.2 De uitgangspunten van ons onderwijs

Onze school is een vrijeschool: een school waar op een eigentijdse en wereldgerichte wijze gewerkt wordt vanuit het antroposofisch mensbeeld. De antroposofie gaat uit van de ontwikkeling van het kind volgens bepaalde ontwikkelingsfasen. Deze ontwikkelingsfasen vormen het uitgangspunt voor de keuze van de leerstof en de wijze waarop deze in de klassen aangeboden en verwerkt wordt.

De basis hiervoor is een leerplan gebaseerd op de kerndoelen dat gevolgd wordt vanaf de kleuterklas tot en met klas 6 om het continue ontwikkelingsproces van een kind zo goed mogelijk te begeleiden. De leraar waarborgt, door het volgen van dit leerplan, dat kinderen een zo veelzijdig mogelijke ontwikkeling doormaken. Cognitieve vaardigheden zijn daarbij even belangrijk als de sociale, emotionele en kunstzinnige vormingsgebieden. In de praktijk betekent dit een breed vakkenaanbod, waarin de brede en intense beleving van de leerstof centraal staat. De leerstof is hierbij primair bedoeld als ontwikkelingsstof.

3.3 De inhoud van ons onderwijs

De door de overheid vastgestelde Kerndoelen (2006) vormen, samen met de referentieniveaus voor taal en rekenen, de wettelijke kaders voor de onderwijsinhoud van het primair onderwijs. De opdracht die voor ons klinkt is wereldgericht vrijeschoolonderwijs verzorgen waar kinderen geïnspireerd raken en zich volwaardig ontwikkelen opdat zij zorg willen gaan dragen voor de wereld ('de bedoeling' van alle Ithaka scholen). Daartoe streven we in ons onderwijs naar een evenwichtige ontwikkeling van hoofd (denken), hart (voelen) en handen (willen, handelen). De inhoud van ons vrijeschoolonderwijs weerspiegelt dit streven.

Kleuterklassen

Vrije School Zaanstreek heeft momenteel drie kleuterklassen met elk ongeveer 28 kinderen. Kleuters van vier, vijf en zes jaar zitten bij elkaar in één klas. Zo leren de oudste kleuters vanzelfsprekend rekening te houden met de jongsten en leren de jongsten weer van de oudsten. In principe houden de kleuters gedurende hun kleuterschooltijd dezelfde leerkracht. Ook bezoeken de kinderen vanuit één gezin

bezoeken in principe dezelfde leerkracht. De oudste kleuters bezoeken vanaf de voorjaarsvakantie één dag per week de poortklas, waar ze in hun toekomstige klassensamenstelling voorbereidende leeractiviteiten doorlopen. Vanuit onze visie vinden wij het belangrijk dat de kleuterontwikkeling goed doorlopen wordt en willen wij een zorgvuldige afweging maken voor we samen met de ouders de keuze maken dat een kind klaar is om door te stromen naar klas één. De kalenderleeftijd geeft hierbij richting, maar is niet leidend.

In de kleuterklassen wordt er grote waarde gehecht aan het stimuleren van de fantasie van de kinderen. Bij de inrichting van de klas is gebruik gemaakt van natuurlijke materialen, zoals hout, wol en katoen. Zo kunnen de kinderen werkelijke ervaringen opdoen. Het mooiste speelgoed is immers hun eigen fantasie.

Kleuters leren vanuit de nabootsing en het spelen. De voornaamste bezigheid van kleuters is dan ook spelen. Daarmee worden de creativiteit en de fantasie geprikkeld. Ook in het leren neemt het vrije spel een belangrijke plaats in. Het spel past bij het moment in het jaar en stimuleert verschillende vormingsgebieden als woordenschat en taal. Met het luisteren naar verhalen, het nazeggen en meespelen van rijmpjes, versjes, taalspelletjes en het kijken naar prentenboeken maken de kleuters spelenderwijs kennis met taal. Tijdens deeg kneden, brood bakken, tellen in de kring, meten met lappen en passen met blokken, wordt voorbereidend gerekend.

Ieder kind heeft vertrouwen en veiligheid nodig om zich optimaal te kunnen ontwikkelen en zeker de kleuter. Elke ochtend heeft daarom dezelfde opbouw. In vaste volgorde wordt er verteld, gezongen, gespeeld, geknutseld, gegeten en (buiten) gespeeld.

Taal	Kleuterbouw werkvormen
De doelen voor de ontluikende taalontwikkeling zijn middels kerndoelen en tussendoelen beschreven in ParnasSys volglijn voor kleuters.	• Verhalen en prentenboeken • Versjes liedjes met gebaar • Taal-bewegingsspel met thema (seizoen, jaarfeest etc.) • Kringgesprek • Rollenspel • Tafelspel • Vertelbeurten • Oefenen voor fonemisch bewustzijn • Concrete materialen bij de klankoefeningen, uitbreiding woordenschat

Rekenen	Kleuterbouw werkvormen
De doelen voor het ontluikend rekenen zijn middels kerndoelen en tussendoelen beschreven in Parnassys volglijn voor kleuters.	• Rekenen binnen huishoudelijke activiteiten (brood bakken, tafeldekken etc.) • Rubriceren, sorteren, aftellen, doortellen. • Rekenen met materiaal gericht op ruimtelijk inzicht, meten & wegen, ruimte & tijd, schatten • Rekenen in de kring met telspelletjes, telrijen en liedjes.

Klas 1 tot en met 6

Omdat we binnen het vrijeschoolonderwijs de kleuterleeftijd als een aparte 'fase' beschouwen, spreken we van klassen in plaats van groepen, zoals in het regulier onderwijs gebruikelijk is. We beginnen te tellen na de kleutertijd. Klas 1 komt dus overeen met groep 3, klas 2 met groep 4, enzovoort.

In principe houden leerlingen meerdere jaren (liefst drie jaren) dezelfde leerkracht. Het is onze overtuiging dat duurzame relaties van positieve invloed zijn op de ontwikkeling van kinderen, naast natuurlijk continuïteit. Het is ook van waarde in het contact met ouders; je leert elkaar echt goed kennen

in het belang van het kind. Toch kan hier om diverse redenen vanaf geweken worden. Bij het opstellen van de formatie voor een volgend schooljaar wordt altijd weer gekeken naar het totale schoolbelang plus de draagkracht en wensen van de verschillende leerkrachten.

De leerkracht verzorgt de hoofdvakken plus een aantal vaklessen. Soms wisselen de leerkrachten van klas voor het geven van vaklessen. Op die manier maken we gebruik van elkaars 'meesterschap'. Ook krijgen de kinderen voor sommige vakken les van speciale vakleerkrachten. Wij hebben een gymleraar, die twee keer per week lesgeeft en een leraar voor houtbewerken. Vanaf klas 4. Ook is er een externe reken- en taalspecialist aan de school verbonden.

Elke schooldag begint op het plein waar de leerkracht de klas ophaalt. Eenmaal binnenkrijgt ieder kind een hand van de juf of meester waarna de dag kan beginnen. Na een rustige start met lezen starten we met een spreuk, lied, bewegingsspel of een mooi verhaal. In periodes van drie tot vier weken worden daarna de vroege uren besteed aan één hoofdvak. De eerste jaren zijn dat taal, rekenen en heemkunde. Vanaf klas 4 worden aardrijkskunde en dierkunde gegeven, vanaf klas 5 plantkunde en geschiedenis en in klas 6 komen daar meetkunde, natuurkunde en mineralogie bij. Naast Nederlands leren de kinderen basiskennis van het Engels en liederen in verschillende talen. Verspreid over de dag staan de kunstzinnige vakken bij ons op het programma zoals houtbewerken, schilderen, muziek, toneel, handvaardigheid en handwerken.

Lesstofaanbod per leerjaar

Technisch lezen	1	2	3	4	5	6
Periodeonderwijs waarbij de doelen uit de vrijeschool leerlijn worden aangeboden Wanneer het lezen extra nodig heeft volgen wij de stappen van het Protocol dyslexiebegeleiding	• Methodiek van ZLKLS • Aanbod lettervolgorde via de aanvankelijk leesmethode LIJN 3. • Flitsen van klanken en woorden • Tutor Lezen • Aanvankelijk Ralfi lezen		• Woordrijlezen BVS- ZLKLS • Leesboeken • Tutor lezen • Ralfi lezen			

Spelling	1	2	3	4	5	6
Periodeonderwijs waarbij de doelen uit de vrijeschool leerlijn worden aangeboden.	• ZLKLS: Letterbord • Methode spelling: Staal vanaf klas 2		• Methode spelling: Staal			

Begrijpend lezen	1	2	3	4	5	6
Periodeonderwijs waarbij de doelen uit de vrijeschool leerlijn worden aangeboden	• Methode: tekst verwerken vanaf klas 2		• Methode: Tekst verwerken • Oefenboek: Begrijpend Lezen			

Rekenen	1	2	3	4	5	6
Periodeonderwijs waarbij de doelen uit	• Rekenspellenoa 'Met sprongen vooruit'		• Rekenspellen, oa 'Met sprongen vooruit' • Methode: Getal & Ruimte jr.			

de vrijeschool leerlijn worden aangeboden.	Methode: Getal & Ruimte jr.	
--	---	--

3.4 Onderwijstijd

Urenverantwoording

De wet vereist dat ieder kind in acht jaar basisschooltijd in totaal minimaal 7520 lesuren ontvangt. Jaarlijks stelt de schoolleiding de vakanties vast en verantwoordt de uren. Per week gaan onze kleuters 22,5 uur naar school en de kinderen uit klas 1 tot en met 6 gaan 25,5 uur per week naar school.

Leerjaar(en): klassen	Kleuters	Klas 1	Klas 2	Klas 3	Klas 4	Klas 5	Klas 6
Klokuren per week	22,50	25,50	25,50	25,50	25,50	25,50	25,50
Weken	52	52	52	52	52	52	52
	1170	1326	1326	1326	1326	1326	1326
Bijtelling 1 oktober	4,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Totaal	1174,5	1331,5	1331,5	1331,5	1331,5	1331,5	1331,5
Vakanties, studiedagen, etc.	312,50	352,00	352,00	352,00	352,00	352,00	352,00
Jaartotaal klokuren lestijd	862,00	979,50	979,50	979,50	979,50	979,50	979,50

Totaal aantal urenlestijd	7601
Verplicht aantal uren	7520
Marge	81 (benodigd ± 10 uur per groep)
Gem. aantal groep 1-4	920,8 (norm = 880)
Gem. aantal groep 5-8	979,50 (norm = 1000)

Schooltijden kleuter: ochtend				Middag			
	Begin	Eind		Begin	Eind		
Maandag	08:30	13:00	4:30			0:00	4:30
Dinsdag	08:30	13:00	4:30			0:00	4:30
Woensdag	08:30	13:00	4:30			0:00	4:30
Donderdag	08:30	13:00	4:30			0:00	4:30
Vrijdag	08:30	13:00	4:30			0:00	4:30
Totaal			22,50			0:00	22,50
Schooltijden klas 1 t/m 6							
Maandag	08:30	12:15	3:45	12:45	14:30	1:45	5:30
Dinsdag	08:30	12:15	3:45	12:45	14:30	1:45	5:30
Woensdag	08:30	13:00	4:30			0:00	4:30
Donderdag	08:30	12:15	3:45	12:45	14:30	1:45	5:30
Vrijdag	08:30	13:00	4:30			0:00	4:30

Totaal			20,25			5,25	25,5
--------	--	--	-------	--	--	------	------

De aanvang en van de aangegeven pauzes wijkt in de praktijk af omdat we werken met gescheiden pauzen voor klas 1 t/m 3 en 4 t/m 6. De totale duur van de pauzes komt wel overeen.

Onderwijstijd inhoudelijk

In onderstaande tabel is te zien hoeveel tijd (in kwartieren) per week er (ongeveer) aan een vakgebied besteed wordt.

Vakgebied	Jongste kleuter	Oudste kleuter
Sociale vorming	14	14
Vrij spel	12	8
Ontluikend rekenen	6	8
Ontluikende geletterdheid	13	16
Kring activiteit	6	5
Buitenonderwijs	24	24
Kunstzinnig werk	12	12
Muziek onderwijs	3	3
Totaal	90	90

vakgebied	1	2	3	4	5	6
Sociale vorming	8	8	8	8	8	8
Rekenen	20	20	20	20	20	20
Taal/spelling/lezen	36	36	3	32	32	32
Engels	-	-	-	-	2	2
Schrijven	8	8	4	2	2	2
Wereldoriëntatie	6	6	8	12	12	12
Kunstzinnige vorming	8	8	8	10	10	10
Bewegingsonderwijs	8	8	8	8	8	8
Muziekonderwijs-euritmie	8	8	8	8	8	8
Totaal	102	102	102	102	102	102

3.5 Pedagogisch-didactisch klimaat

Vrije School Zaanstreek is:

Een school waar kinderen worden opgenomen,
waar stemmen samenstromen
in liefdevol verbonden-zijn.

Ten behoeve van het pedagogisch-didactisch klimaat en op basis van onze missie-visie hebben we een aantal pedagogisch didactische uitgangspunten waarmee we ons onderwijs vormgeven.

Voor onze kinderen betekent dit dat:

- zij bouwen aan een stevige en veilige basis met vertrouwen in zichzelf.
- zij leren van en met anderen in oprechte verbinding met de wereld om hen heen.
- zij leren met hoofd, hart en handen
- zij zich ontwikkelen in zowel cognitief, sociaal, emotioneel als kunstzinnig opzicht.

Voor onze ouders betekent dit dat:

- zij hun kind toevertrouwen aan een enthousiast en gemotiveerd team dat op een eigentijdse wereldgerichte wijze werkt vanuit het antroposofisch mensbeeld.
- zij worden betrokken bij het onderwijs en de jaarfeesten die wij samen vieren
- zij deel uitmaken van de school en daaraan een actieve bijdrage leveren.

Voor onze teamleden betekent dit dat:

- zij hun onderwijs vormgeven op een eigentijdse wereldgerichte wijze vanuit het antroposofisch mensbeeld.
- zij weten dat zij het verschil maken in de ontwikkeling van de leerlingen
- zij intensief samenwerken
- zij zich blijven ontwikkelen
- zij anticiperen op een veranderende tijd

Om bovenstaande uitgangspunten in de praktijk te waarborgen zullen wij onze kinderen positief benaderen en de nadruk leggen op wat ze wél kunnen en wat zij daarnaast nog mogen ontwikkelen. Ook streven we ernaar dat we in ons onderwijs aan onze kinderen een positieve en duurzame verbinding met de wereld om zich heen te ontwikkelen, waarbij we niet alleen hun denken, maar ook hun gevoelens aanspreken.

We betrekken de ouders in onze schoolgemeenschap door ze actief uit te nodigen bij jaarfeesten, en bijzondere klassenactiviteiten. Hierbij is ook de rol van de klassenouder(-s) in de communicatie naar de oudergroep als geheel ten behoeve van organisatie rondom deze activiteiten van belang.

Onze leraren bekleden in dit alles een sleutelrol door in zijn-haar houding en gedrag de uitgangspunten van ons pedagogisch didactisch klimaat voor te leven.

3.6 Sociale, fysieke en psychische veiligheid

Het omschreven pedagogisch klimaat geldt als basis voor iedereen die onze school bezoekt. In de eerste plaats voor de kinderen en leerkrachten, maar zeker ook voor de ouders: de school is een plek waar je je liefdevol voelt opgenomen; een echte gemeenschap. Deze gemeenschap heeft als belangrijkste doel aan alle kinderen een optimale ontwikkelingskans te bieden, waardoor zij zelfstandig en met zelfvertrouwen in de maatschappij kunnen functioneren, met respect voor zichzelf en voor anderen. Een essentiële voorwaarde om hen deze kans te kunnen bieden is een veilig schoolklimaat.

Sociale veiligheid

Onze school monitort de sociale veiligheidsbeleving van leerlingen. We nemen een vragenlijst af via WMKPO Werken Met Kwaliteit-Primair Onderwijs). Jaarlijks nemen we in de klas 5 en 6 een enquête af over de ervaring van kinderen m.b.t. het sociale klimaat en de veiligheid op school en in de klas. De leerkracht voert naar aanleiding hiervan groeps- en/of individuele gesprekken en voert indien nodig passende interventies uit.

Anti-pestprotocol

Het doel van het anti-pestprotocol is bijdragen aan een veilig schoolklimaat. Ons anti-pest-protocol lees je [hier](#).

Fysieke veiligheid

Op onze scholen zijn gediplomeerde BHV leerkrachten (bedrijfshulpverleners) aanwezig. Jaarlijks volgen zij een herhalingscursus zodat hun kennis en kunde actueel en optimaal blijft.

Wij oefenen jaarlijks het ontruimingsplan met alle betrokkenen.

Wij hebben voor alle klassen veiligheidshesjes en een EHBO-trommel voor uitjes buiten de school

3.7 Ontwikkeling volgen van leerlingen

We volgen de ontwikkeling van onze leerlingen met behulp van observaties en toetsen. Voor de klassen 1-6 doen we dat met genormeerde toetsen, in overeenstemming met de wettelijke eisen. Bij de kleuters volgen we de ontwikkeling met een kleutervolgsysteem. Ook de kindgesprekken, oudergesprekken helpen ons om systematisch informatie te verzamelen over de ontwikkeling van leerlingen. Zo kunnen we ons onderwijs afstemmen op wat (groepjes) kinderen nodig hebben en hen de juiste begeleiding geven. De leerkracht schrijft eens per jaar voor elke leerling een getuigschrift waarin de ontwikkeling op zowel cognitief, sociaal emotioneel, motorisch als kunstzinnig gebied wordt beschreven.

In ons [School Ondersteunings Plan](#) (SOP) staat omschreven op welke manier wij leerlingen lesgeven, hoe wij ze toetsen en volgen in hun ontwikkeling en welke ondersteuning wij bieden.

De belangrijkste kenmerken op een rij:

- Op de VSZ werken wij handelingsgericht. Handelingsgericht werken is een stichting brede aanpak van cyclisch zicht houden op de ontwikkeling van álle kinderen. De school heeft een vaste cyclus waarbij de toetsen worden afgenomen, de resultaten worden geanalyseerd en besproken en eventuele extra ondersteuningsbehoeften worden besproken. Dit is een taak van de Intern Begeleider (IB). Samen met het team en directie organiseert, controleert en borgt ze deze cyclische manier van handelingsgericht werken.
- Wij hanteren het Effectieve Instructiemodel. Elk lesproces krijgt vorm volgens het Effectieve Instructiemodel. Dit is een lesmodel dat uitgaat van de verschillende leervermogens van kinderen. Kinderen verschillen van elkaar in de manier en snelheid van leren. Sommige kinderen begrijpen de instructie snel en willen vlot aan de slag, andere kinderen hebben meer uitleg nodig. Daar is in het Effectieve Instructiemodel rekening mee gehouden. Er zit structuur in de lessen, want elke les is opgebouwd uit een aantal fasen: terugblik, oriëntatie, instructie, begeleid inoefenen, controle, verwerking en afronding.
- Wij gebruiken Cito als Leerlingvolgsysteem (Rekenen, Technisch en Begrijpend Lezen en Spelling) voor klas 1 tot en met klas 6. Voor de methode gebonden toetsen, die de leerkracht selectief inzet, is Volglijn in Parnassys als volgsysteem ingevoerd. Met betrekking tot de sociale-emotionele vorming en veiligheidsbeleving in de groep nemen we vragenlijsten af ('voorheen ZIEN, nu overgang naar'). In de kleuterklassen wordt gebruik gemaakt van observaties en de vrijeschool leerlijnen voor taal, rekenen en motoriek.
- We hanteren en volgen een dyslexiebeleid en een beleid voor onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen.

3.8 (Extra) ondersteuning

In de ondersteuningsstructuur van de Vrije School Zaanstreek zijn een aantal lagen van ondersteuning te onderscheiden met een duidelijke samenhang:

Basisaanbod

De leerkracht is dagelijks bezig met de ondersteuning voor alle leerlingen in de groep. De leerkracht neemt samen met de intern begeleider maatregelen om in de ondersteuningsbehoefte van leerlingen te voorzien die voortkomen uit de dagelijkse lespraktijk.

Binnen een groep wordt gewerkt met drie verschillende niveaus. In het groepsplan staat de aanpak per niveau beschreven; de differentiatie. Differentiatie kan plaats vinden aan de hand van de instructie, leerstof, tempo, tijd, naar een (minimum)doel of naar extra ondersteuningsbehoefte. Daarnaast is er passende aandacht voor gedrag en uitdagingen binnen het gedrag van leerlingen.

Als blijkt dat een leerling onvoldoende ontwikkeling doormaakt ondanks de geboden ondersteuning vanuit het groepsplan, dan kan de leerkracht in overleg met intern begeleider en ouders besluiten om voor de leerling een leerling een beredeneerd aanbod c.q. ontwikkelingsperspectief op te stellen voor één of meerdere vakken. Voor de uitvoering hiervan zal de intern begeleider de leerkracht begeleiden.

Extra aanbod buiten het basisaanbod

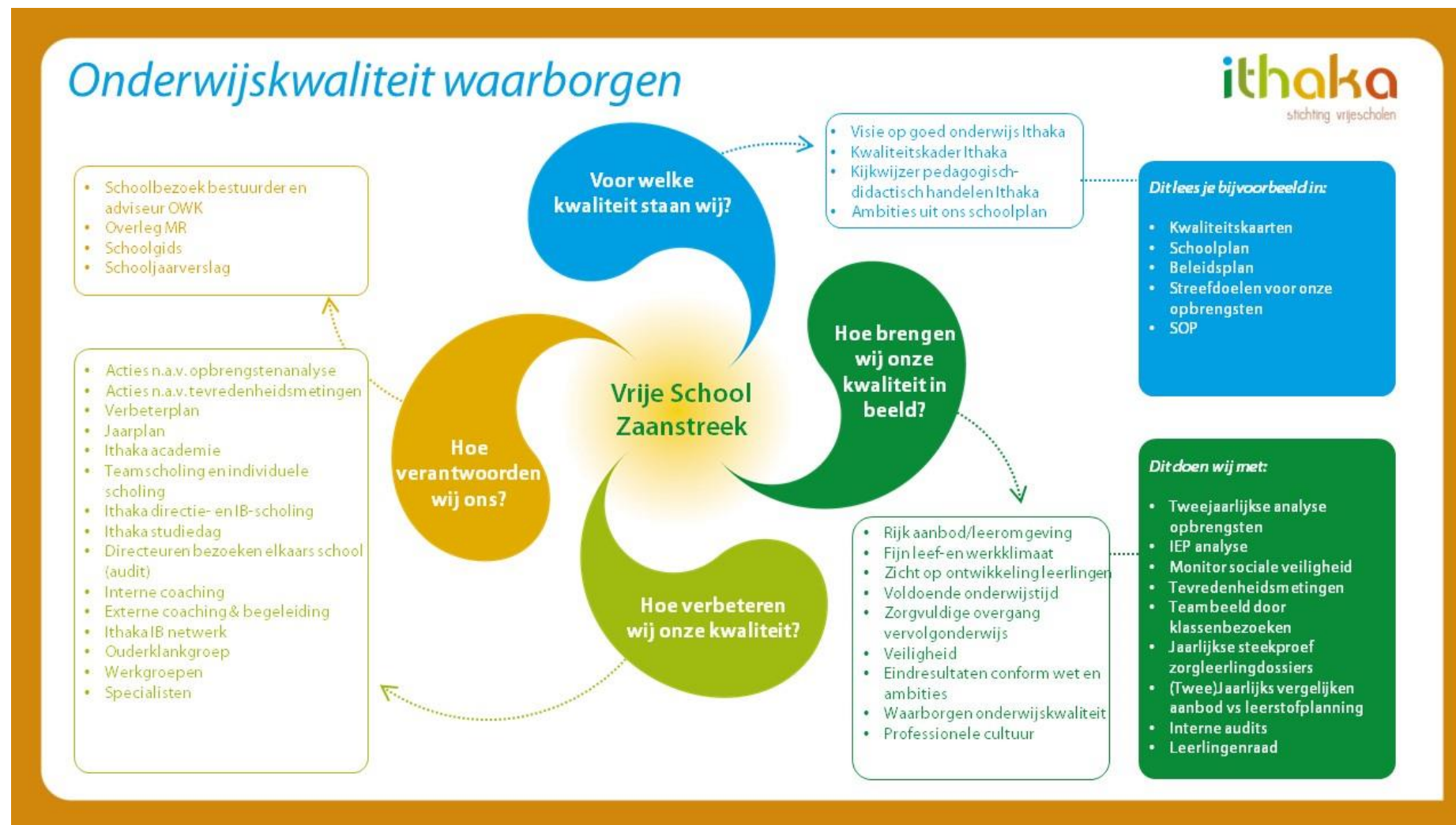
Als blijkt dat een leerling onvoldoende ontwikkeling doormaakt ondanks de geboden basisondersteuning zoals boven omschreven, dan kan de leerkracht in overleg met intern begeleider en ouders besluiten om de leerling aan te melden voor een Breed Ondersteunings Team (B.O.T). Het doel van een B.O.T. is om samen met de leerkracht, de schoolondersteuner, (indien nodig) de School Maatschappelijk Werker, intern begeleider en eventueel directie te kijken wat de leerling nodig heeft en hoe dit vormgegeven kan worden in de praktijk. Het B.O.T. is oplossingsgericht van aard en gaat uit van de kansen en mogelijkheden van de leerling, de groep en de leerkracht.

Tijdens het B.O.T. kan de school in samenspraak met de ouders en de schoolondersteuner, een Onderwijs-Ondersteunings-Arrangement (OOA) aanvragen. Voor de leerlingen die deze extra ondersteuning nodig hebben, legt de school in het ontwikkelingsperspectief vast hoe zij het onderwijs afstemt op de behoefte van de leerling. In het School Ondersteunings Profiel heeft de school vastgelegd wat zij onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden.

De aanvraag voor een OOA wordt door de intern begeleider gedaan bij het samenwerkingsverband Zaan Primair. Zij beoordelen de aanvraag en kennen deze toe indien zij beoordelen dat een OOA wenselijk is en kan voorzien in de ondersteuningsbehoefte zoals hierboven beschreven. Een OOA wordt voor maximaal een half schooljaar toegekend.

Via het samenwerkingsverband wordt een Zelfstandige Zonder Personeel (ZZP) aanbevolen. Deze persoon is bevoegd en bekwaam in het begeleiden van leerlingen met een bijzondere ondersteuningsbehoefte door middel van opleiding en opgedane ervaring binnen het onderwijsveld. De ZZP-er kan, afhankelijk van de grootte van de ondersteuningsbehoefte, één tot drie uur per week op school komen om de leerling te begeleiden.

4. Onderwijskwaliteit bewaken en verbeteren

5. Analyse op basis van de interne audit

Op basis van de recente audit vanuit Ithaka (december 2022) kunnen we vaststellen dat er in de afgelopen jaren een professionaliseringsslag is gemaakt, onder andere op het thema didactisch handelen.

Leerlingen krijgen goed les in een fijne sfeer

Uit de audit kwam samengevat naar voren dat binnen een verzorgde, sfeervolle en lichte school met aandacht voor de inrichting en het leefklimaat, de leraren op een positieve manier aandacht vragen tijdens de lessen. Ze hebben een open en warme benadering naar kinderen en zorgen voor rust en stilte in de klas of juist een actieve houding bij leerlingen. In de klassen worden elementen van het effectieve-instructie-model ingezet, waarbij de voorkennis wordt opgehaald bij leerlingen en het doel van de les duidelijk is. Ook de fases waarbij de leerkracht de denkstappen demonstreert en de vaart in de les wordt gehouden is goed ontwikkeld. Mooi is dat de leerlingen tijdens de lessen worden aangesproken op 'denken-voelen-willen': zij mogen tijdens de lessen vaak zelf bewegen en handelen en worden leerlingen nieuwsgierig gemaakt en uitgedaagd worden tot (inter)actie. Een aandachtspunt is de stap 'Controleren of leerlingen het begrijpen' (onderdeel van het effectieve-instructie-model). Hetzelfde geldt voor de afronding van de les met een gezamenlijk evaluatiemoment.

Een ander ontwikkelpunt is differentiatie. Hoewel dit wel toegepast wordt binnen de lessen, kan het nog versterkt worden door het niveau van de basisinstructie beter af te stemmen en meer controle-van-begrip-vragen te stellen. Daarnaast mag er meer routine in het bieden van verlengde instructie ontwikkeld worden. Een behoorlijk deel van het team is nog startend in het vak en het compleet inzetten van het effectieve-instructie-model en goed differentiëren heeft tijd en ondersteuning nodig.

Zicht op ontwikkeling en onderwijskwaliteit

In de audit werd geconstateerd dat de school een uitgebreid Schoolondersteuningsplan heeft waarin de ondersteuningsstructuur staat beschreven. De leraren volgen de leerlingen van klas 1 t/m 6 in hun ontwikkeling voor taal en rekenen met een leerlingvolgsysteem, methodetoetsen en observaties. In de kleuterklassen wordt de aanpak van de BVS gebruikt om leerlingen te observeren. Maar de leerlingen worden ook breder gevolgd in hun ontwikkeling, niet alleen de cognitieve vaardigheden maar ook in hun gevoelsleven en wilskracht, de weerslag hiervan vindt bijvoorbeeld plaats in het individuele getuigschrift. Twee keer per jaar wordt een Pedagogisch-didactisch Groepsoverzicht (PDGO) gemaakt door de groepsleerkracht. In deze pdgo's is ook terug te zien dat leerlingen voor wie iets extra's nodig is, tijdig gesignaleerd worden en dat hier passende acties aan verbonden worden.

Er zijn daarnaast diverse kwaliteitskaarten ontwikkeld met afspraken over de kwaliteit van de lessen of de manier waarop de zorg en begeleiding is georganiseerd. Deze kaarten zorgen voor meer doorgaande lijn binnen de school: de afspraken laten zien wat er verwacht wordt als je op de Vrije School Zaanstreek werkt of komt werken. De kaarten zien er praktisch en werkbaar uit. Wel is het belangrijk om deze kaarten 'levend' te houden door ze aan de orde te stellen in teamoverleg en ze te gebruiken bij klassenbezoeken door de intern begeleider of schoolleider. Zo blijft de doorgaande lijn echt goed gewaarborgd.

Professionele cultuur

Teamscholing en individuele opleiding zal ook in de toekomst voldoende aandacht blijven krijgen: de collega's kunnen jaarlijks bijgeschoold of gecoacht worden en dat zal ook gestimuleerd worden. De schoolleider zal hiervoor planmatig ontwikkelingsgesprekken voeren.

Een grote zorg binnen de school vormt het huidige lerarentekort waardoor bij uitval geen vervanging mogelijk is. De onderwijsassistenten worden hierdoor vaak voor de klas gezet, waardoor de extra

ondersteuning vervalt. Daarnaast zal de RT-ondersteuning op basis van de NPO-gelden vanaf april 2023 eindigen. Dit vormt ook een punt van aandacht voor het borgen van goede zorg.

Binnen het team is een hoog team- en verantwoordelijkheidsgevoel en de hoge betrokkenheid van teamleden bij de school blijkt bijvoorbeeld uit leerkrachten die terugkomen op vrije dagen om bij bijeenkomsten te zijn. Het team is leergierig en wil graag vooruit, ook is er een fijne sfeer onderling. Collega's kunnen bij elkaar binnenlopen voor vragen of advies. Ook de 'oudere' collega's zijn bereid om hun expertise te delen met de nieuwe collega's en dat is belangrijk, want er is een aantal leerkrachten met veel kwaliteit en ervaring aanwezig op de school. Met de overgang naar de nieuwe schoolleider per januari 2023, die tegelijkertijd ook al goed bekend is, is het streven om deze cultuur samen vast te houden. Er is hard gewerkt afgelopen jaren met mooie resultaten die zichtbaar werden bij de eindtoetsen. Er is veel vertrouwen in de groei en potentie van dit team.

Sterkte-zwakteanalyse

Op de volgende pagina hebben we een sterkte-zwakteanalyse opgesteld voor Vrije School Zaanstreek. Deze analyse laat in een oogopslag zien waar onze kansen liggen en wat nog extra aandacht vraagt.

De schoolontwikkeling voor de komende tijd zal onder andere op basis van deze analyse goed worden neergezet middels een plan met duidelijke doelen en een tijdlijn.

Sterktes	Zwaktes
<i>Schoolorganisatie/Teamklimaat/ Cultuur</i> • Enthousiast team, dat echt wil leren en verbeteren; vraagt elkaar om advies; is open naar en behulpzaam voor elkaar • Antroposofische basis van Zaanse nuchterheid, wars van dogma's en openstaand voor vernieuwing • Voldoende eind opbrengsten (IEP) • Positief betrokken ouders • Prettige ligging van schoolgebouw, aan rand van park, ruime klaslokalen, fijne centrale zaal	<i>Schoolorganisatie/Teamklimaat/ Cultuur</i> • Relatief jong team met nog weinig ondervinding • Vrijeschoolonderwijsconcept kan verschrompelen door toename reguliere zij-instroom leerkrachten • Klassen zijn groot (gemiddeld 28 lln) • Gebouw dateert uit 1970, is aan renovatie-nieuwbouw toe
<i>Pedagogisch klimaat/ Onderwijsaanbod</i> • Planmatig werken door cyclisch evalueren van de leeropbrengsten en opstellen PDGO's is geïmplementeerd • Effectieve-instructiemodel schoolbreed geïmplementeerd, waarbij ophalen van voorinformatie, het stellen van lesdoelen en aanspreken van hoofd-hart-handen sterk aanwezig is • Lesrooster waarin de cognitieve, kunstzinnige en sportieve vakken voldoende afgewisseld worden • Kwalitatief goede vaklessen: gym, eurythmie, houtbewerking	<i>Pedagogisch klimaat/ Onderwijsaanbod</i> • Planmatig werken door cyclisch analyseren/evalueren van de leeropbrengsten en opstellen PDGO's mag nog effectiever ingezet worden • Effectieve-instructiemodel mag nog verbeterd worden op de punten: Controle van begrip, afstemming, differentiatie, evaluatie • Sociaal-emotionele vorming mbv Regenboogmethode of anderszins nog niet geïmplementeerd

• Voldoende verrijkinglessen voor de meerbegaafden middels de bovenschoolse plusklas • Voldoende (lees-)ondersteuning voor zorgleerlingen o.l.v. IB en uitgevoerd door OA • Inzet gedegen methodes voor taal-rekenen ter aanvulling op periodes • Studiedagen t.b.v. cyclus planmatig werken • Veilig pedagogisch klimaat voor de meerderheid van de kinderen (ZIEN/WMPKO)	• Enkele klassen waarin klassen-management/didactische vaardigheid nog in ontwikkeling is • Verrijkingsaanbod voor de meerbegaafden binnen het effectieve instructiemodel nog in ontwikkeling • Kwaliteit en kwantiteit extra begeleiding zorgleerlingen door externe RT verminderd na afloop NPO-subsidies • Ervaring van hoge administratieve en leeropbrengst gerichte werkdruk
Kansen • Antroposofisch vrijeschoolonderwijs raakt steeds meer in trek • Onderwijsconcept van de vrijeschool sluit aan op nieuwe wetenschappelijke inzichten en gedachtengoed als wereldgericht onderwijs (Gert Biesta, 2022), growth mindset (Carol Dweck, 2018) etc. • Steeds meer kinderen met uiteenlopende achtergronden uit de directe buurt bezoeken de school wat de school een diversiteit in de populatie brengt • Scholingsmogelijkheden tot Vrijeschoolleerkracht zijn ruim voldoende aanwezig via bestuur Ithaka en Vrijeschool Pabo Leiden • Constructieve samenwerking met SWV Zaanprimair en BVS	Bedreiging • Toenemend lerarentekort met en zonder vrijeschoolachtergrond • Toenemende complexiteit en problematiek binnen de huidige gezinsstructuren • VSZ staat in een wijk met sociale problematiek, wat zichtbaar is rond het schoolplein: hangjongeren, dealen, zwerfafval en vandalisme • VSZ heeft in het huidige gebouw geen groeimogelijkheden meer. Nieuwe gezinnen, die op de wachtlijst komen, kijken nu uit naar de Vrijescholen in A'dam Noord • Peuterklas/BSO maken gebruik van het schoolgebouw terwijl de ruimte voor beide partijen te krap is • Het schoolgebouw is toe aan renovatie of nieuwbouw. Gemeente Zaanstad zal hier pas na 2028 mee aan de slag gaan

6. Ambities en hoofdlijnen meerjarenplanning

De ambities voor de komende vier jaar zijn gebaseerd op basis van:

- Koersplan Ithaka
- Interne audit die is afgenomen in december 2022
- Gezamenlijk verlangen van het team op basis van onze missie en visie
- Overige ambities:
 1. Professionele teamcultuur: Ontwikkeling van het team
 2. Onderwijskwaliteit: didactisch handelen-effectieve instructie
 3. Onderwijskwaliteit: cyclisch en planmatig handelen
 4. Duurzaamheid-huisvesting: schoolgebouw en omgang middelen duurzaam verantwoord
 5. Burgerschap: Inclusiviteit en diversiteit
 6. Passend onderwijs: Uitdagend onderwijs voor meerkunners
 7. Sociaal emotionele vorming: Volgsysteem en interventies
 8. Pedagogische vergadering: Kindbespreking-intervisie
 9. Leesbevordering: Schoolbibliotheek

Ambities		
1.	Professionele teamcultuur	Einddoel: • Het team fungeert met elkaar binnen een professionele open cultuur binnen een gezonde werkdrukbeleving. • Elk teamlid heeft een eigen ontwikkel- cq scholingsplan.
2.	Onderwijskwaliteit: <i>cyclisch en planmatig handelen</i>	Einddoel: in alle klassen wordt cyclisch en planmatig gewerkt op basis van de PDGO's en adhv actuele kwaliteitskaarten voor rekenen, spelling, technisch en begrijpend lezen.
3.	Onderwijskwaliteit: <i>didactisch handelen</i>	Einddoel: in alle klassen wordt op dezelfde manier gewerkt via het model van de effectieve instructie, waaronder: controle van begrip, differentiatie, les afronden met evaluatiemoment.
4.	Duurzaamheid/huisvesting	Einddoel: • het schoolgebouw is duurzaam afgewerkt en ingericht. • Binnen de school wordt op duurzame wijze omgegaan met middelen en materialen.

De volgende teamambities zijn ondergebracht in werkgroepen:

5. Burgerschap	Werkgroep: inclusiviteit & diversiteit
Verbeterpunt (wat)	Inclusief en divers bewustzijn binnen Vrije School Zaanstreek creëren bij team, ouders en kinderen.
Gewenste situatie (doel)	Het team is in staat om inclusief wereldgericht vrijeschoolonderwijs te verzorgen in verbinding met de natuur, met diversiteit in de jaarfeesten en met overlap tussen de verschillende religies.

Activiteiten (hoe)	Diversiteit aanbrengen in de jaarfeesten, vertelstof en seizoentafel op basis van de natuur en met overlap tussen de verschillende religies.
Betrokkenen	Werkgroep 1: I. Berndsen, I. Rinsema, S. Bijl, A. Hetsen, L. Godschalk
Periode (wanneer)	Hele schoolplanperiode
Eigenaar (wie)	Zie betrokkenen
Kosten	Jaarlijks te berekenen, te overleggen om mee te nemen in begroting voor nieuwe kalenderjaar
Evaluatie (wanneer)	Elk schooljaar in juni
Borging (hoe)	Werkgroep maakt per schooljaar een plan Groep evalueert na Sint Jansfeest en maakt dan vervolgplannen.

6. Passend onderwijs	Werkgroep: passend onderwijs voor meerkunners
Verbeterpunt (wat)	Passend onderwijs t.b.v. de meerkunners
Gewenste situatie (doel)	Het team is in staat om de leerlingen te volgen in hun sociaal uitdagend, passend aanbod voor de meerkunners, te verzorgen.
Activiteiten (hoe)	Beleid meerkunners aanpassen waar nodig op basis van antroposofische achtergrond/zienswijze. Coaching team in didactische werkvormen t.b.v. de meerkunners (compacten-verrijken binnen het effectieve instructiemodel).
Betrokkenen	Werkgroep 2: C. van Geemen-IB/directie, i.s.m. team
Periode (wanneer)	Hele schoolplanperiode
Eigenaar (wie)	Zie betrokkenen
Kosten	Jaarlijks te berekenen, te overleggen om mee te nemen in begroting voor nieuwe kalenderjaar
Evaluatie (wanneer)	Ieder schooljaar in juni door werkgroep
Borging (hoe)	Werkgroep maakt per schooljaar een plan

7. Sociaal emotionele vorming	Werkgroep: signaleren en begeleiden van de sociaal emotionele ontwikkeling
Verbeterpunt (wat)	Planmatig signaleren en begeleiden van de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen.
Gewenste situatie (doel)	Het team is in staat om kinderen op eenduidige planmatige wijze te volgen in hun sociaal emotionele ontwikkeling en hier gerichte begeleiding op af te stemmen.

Activiteiten (hoe)	Implementeren volgsysteem sociaal emotionele vorming 'CITO Leerling in Beeld'. Verkennen mogelijkheden Regenboog methodiek en na keuze overgaan op implementatie.
Betrokkenen	Werkgroep 3: V. Fakkell-IB/directie, i.s.m. team
Periode (wanneer)	Hele schoolplanperiode
Eigenaar (wie)	Zie betrokkenen
Kosten	Jaarlijks te berekenen, te overleggen om mee te nemen in begroting voor nieuwe kalenderjaar
Evaluatie (wanneer)	Ieder schooljaar in juni door werkgroep
Borging (hoe)	Werkgroep maakt per schooljaar een plan

8. Pedagogische vergadering	Werkgroep: kindbespreking-intervisie
Verbeterpunt (wat)	Kwaliteit en kwantiteit verbeteren van de kindbespreking en interventie.
Gewenste situatie (doel)	Het team is in staat om op vaste momenten met elkaar een kindbespreking en interventie uit te voeren.
Activiteiten (hoe)	Op basis van het uitproberen van verschillende vormen van kindbespreking en interventie met en zonder professionele begeleiding, komen tot de gewenste vorm en die borgen binnen de pedagogische vergadering.
Betrokkenen	Werkgroep 4: E-F. Loggers-Peek, J. Kieft, R. Smale, J. Freijee, i.s.m. team
Periode (wanneer)	Hele schoolplanperiode
Eigenaar (wie)	Zie betrokkenen
Kosten	Jaarlijks te berekenen, te overleggen om mee te nemen in begroting voor nieuwe kalenderjaar
Evaluatie (wanneer)	Ieder schooljaar in juni door werkgroep
Borging (hoe)	Werkgroep maakt per schooljaar een plan.

9. Leesbevordering	Werkgroep: Schoolbibliotheek
Verbeterpunt (wat)	Kwaliteit en kwantiteit schoolbibliotheek
Gewenste situatie (doel)	De school beschikt over een eigen schoolbibliotheek met voldoende actueel, divers en wereldgericht aanbod aan leesboeken voor de leeftijdscategorie 4 t/m12 jaar.

Activiteiten (hoe)	Al dan niet met ondersteuning van een externe organisatie een bibliotheekruimte inrichten, leesaanbod selecteren, uitleensysteem organiseren.
Betrokkenen	Werkgroep 5: N. van Esveld, L. Stoker, E. Nitters, i.s.m. team
Periode (wanneer)	2023-2027
Eigenaar (wie)	Zie betrokkenen
Kosten	Jaarlijks te berekenen, te overleggen om mee te nemen in begroting voor nieuwe kalenderjaar
Evaluatie(wanneer)	Ieder schooljaar in juni door werkgroep
Borging (hoe)	Werkgroep maakt per schooljaar een plan.

Ambities	Jaar 1 2023-2024	Jaar 2 2024-2025	Jaar 3 2025-2026	Jaar 4 2026-2027
1. Professionele teamcultuur Einddoel: - Het team fungeert met elkaar binnen een professionele open cultuur en een gezonde werkdrukbeleving. - Elk teamlid heeft een eigen ontwikkelplan.				
	Teamscholing: Professionele schoolcultuur	Borgen professionele schoolcultuur	idem	idem
	Implementeren jaarlijks gesprek met teamleden inclusief eigen ontwikkelpunten.	Borgen jaarlijks ontwikkelgesprek met teamleden	idem	idem
2. Onderwijskwaliteit: cyclisch en planmatig werken Einddoel: in alle klassen wordt cyclisch en planmatig gewerkt op basis van actuele kwaliteitskaarten voor rekenen, spelling, technisch en begrijpend lezen.				
	- Teamscholing: herhalen van werkwijze planmatig werken a.d.h.v. toetsanalyse en opstellen PDGO's (begeleiding door IB) - Implementatie CITO 'Leerling in Beeld'	Herhalen afspraken planmatig werken a.d.h.v. toetsanalyse en opstellen PDGO's.	idem	idem

Ambities	Jaar 1 2023-2024	Jaar 2 2024-2025	Jaar 3 2025-2026	Jaar 4 2026-2027
	Actueel en levend houden van kwaliteitskaarten rekenen-spelling-technisch en begrijpend lezen .	idem	idem	idem
3. Onderwijskwaliteit: effectieve instructie Einddoel: in alle klassen wordt op dezelfde manier gewerkt via het model van de effectieve instructie, waaronder: controle van begrip, differentiatie, les afronden met evaluatiemoment.				
	- Teamscholing BVS: effectieve instructie in combinatie met rekenonderwijs/ implementatie G&R. - Klasbezoeken ter ondersteuning van de effectieve instructie (door IB)	- Herhalen afspraken en inhoud effectieve instructie. Waaronder: CvB, differentiatie, evaluatie (door IB) - Teamscholing BVS: effectieve instructie in combinatie met leesonderwijs	idem	idem
	Coaching op individuele basis mogelijk	idem	idem	idem
4. Duurzaamheid- huisvesting Einddoel: - Het schoolgebouw is duurzaam afgewerkt en ingericht. - Binnen de school wordt op duurzame wijze omgegaan met middelen en materialen.				
	Schilderwerk en houtbekleding buiten	idem	idem	idem
	Implementatie gescheiden afval en duurzame schoonmaak-producten schoolbreed	Borgen gescheiden afval en duurzame schoonmaak-producten schoolbreed	idem	idem
Werkgroep: Burgerschap/wereldgericht onderwijs: 'Inclusiviteit & diversiteit'				
	Twee jaarfeesten evalueren: - Sint Maarten (lichtjesfeest) - Sint Jan (zomerfeest)	Twee jaarfeesten evalueren: - Palmpasen, Pasen - Verkleedfeest	Twee jaarfeesten evalueren: - Sinterklaas - Pinksteren	Twee jaarfeesten evalueren: - Kerst
	Onderzoeken of er een extra of i.p.v.	idem	idem	idem

Ambities	Jaar 1 2023-2024	Jaar 2 2024-2025	Jaar 3 2025-2026	Jaar 4 2026-2027
	'jaarfeest' georganiseerd dan wel aandacht aan besteed kan worden op basis van de vraag; Wat speelt er in de buurt?			
		Inclusieve-diverse seizoentafel vormgeven	idem	idem
		Evalueren vertelstof en liederen (ook t.b.v. jaarfeesten)	idem	
Werkgroep: Passend onderwijs voor meerkunners				
	Beleid meerkunners herzien waar nodig op basis van antroposofisch achtergrond	idem	idem	idem
	BVS: effectieve instructie in combinatie met compacten- verrijken	idem	idem	idem
Werkgroep: Sociaal emotionele ontwikkeling				
	Implementeren volgsysteem sociaal-emotionele ontwikkeling via Cito-leerling in Beeld	Borgen volgsysteem sociaal-emotionele ontwikkeling via Cito-leerling in Beeld	idem	idem
	Verkennen implementatie Regenboog- methodiek	Implementeren Regenboog- methodiek	Borgen inzet Regenboog- methodiek	idem
Werkgroep: Pedagogische vergadering: kindbespreking, intervisie				
	Implementeren maandelijkse kindbespreking (verschillende vormen als pilot)	Borgen maandelijkse kindbespreking	idem	idem
		Implementeren maandelijkse intervisie	idem	idem

Ambities	Jaar 1 2023-2024	Jaar 2 2024-2025	Jaar 3 2025-2026	Jaar 4 2026-2027
		(verschillende vormen als pilot)		
Werkgroep: Leesbevordering; schoolbibliotheek				
	Verkennen mogelijkheden implementatie schoolbibliotheek met actueel en wereldgericht aanbod.			
	Start implementatie schoolbibliotheek	Vervolg implementatie schoolbibliotheek	Borgen kwaliteit en kwantiteit van schoolbibliotheek	idem

Overzicht van documenten

Gerelateerde documenten school: route medezeggenschap (MR)

- **Koersplan-besturingsfilosofie Ithaka**
<https://vsithaka.sharepoint.com/:b:/s/IthakaDirectie/EY4i8B6BShLvXXVidOQWf24Bj4wfy7qZJ1JEJCAX4t0Vka?e=ftx2AC>
- **Jaarplan 2023-2024**

Overige documenten:

- [Tevredenheidsonderzoek](#)
- [Auditrapportage](#)
- [SchoolOndersteuningsPlan](#)
- [Veiligheidsplan](#)
- [Procedure schorsen en verwijderen](#)